



Beleidsplan

2024 - 2030

Museum Het Petershuis

Gennepe

1. Inleiding	3
2. De historie van het museum	
2.a. Het ontstaan	3
2.b. De geschiedenis van Museum Het Petershuis	4
3. Het museum	
3.a. Definitie	4
3.b. Missie	4
3.c. Code Diversiteit & Inclusie	5
4. Collectiebeleid	
4.a. Collectiebeschrijving	5
4.b. Collectieregistratie	6
4.c. Behoud en beheer	6
4.d. Collectievorming	6
5. Publieksbeleid	
5.a. Openstelling en vaste expositie	6
5.b. Wisselexposities	7
5.c. Educatie	7
5.d. Vrienden van het museum	7
6. Organisatie en financiën	
6.a. Interne organisatie	8
6.b. Externe organisatie	8
6.c. Personeel	8
6.d. Financiën	9
7. Promotiebeleid	9
8. Toekomst	10

1. Inleiding

Het beleidsplan van Museum Het Petershuis voor de jaren 2024 - 2030 definieert de huidige stand van zaken en geeft globaal aan waar de prioriteiten voor de planperiode liggen.

De slogan van ons museum is “Waar Heden en Verleden Elkaar Ontmoeten”. De vaste collectie bestaat uit archeologische vondsten, maquettes en historische informatie over Gennep en de regio. Wij concentreren ons op de geschiedenis vanaf de Romeinse tijd, met ook accenten op de 80-jarige oorlog en het Gennep Huis, en de Noord-Brabantsch-Duitse Spoorweg-Maatschappij.

Dat Gennep keramiekstad is, is ook een wezenlijk onderdeel van de geschiedenis en collectie. Onze historische en culturele collectie is nauw verbonden met de regio waarin we zijn geworteld. In de keramiekcollectie verbinden we vroeger met nu. De collectie wordt regelmatig uitgebreid met aankopen of schenkingen waarbij het accent ligt op regionale kunstenaars. In onze gewelvenkelder is een hedendaagse collectie keramiek tentoongesteld. Elk jaar in september is er in buurgemeente Mook de internationale pottenbakkersmarkt Keramisto. In 2024 hebben we hiervan een collectie Pot d’Or ontvangen van het Noord-Limburgs Pottenbakkers Collectief (NLPC).

Op de tweede verdieping is de geschiedenis van het Duits Lijntje tentoongesteld. In 1878 werd de spoorlijn van Boxtel (Noord-Brabant) naar het Duitse Wesel geopend. Het tracé stond in Nederland bekend als *het Duitse Lijntje*. Het vormde een belangrijke schakel in de snelle verbinding van Londen – Berlijn – Sint-Petersburg. De lijn werd geëxploiteerd door *de Noord-Brabantsch-Duitse Spoorweg-Maatschappij (NBDS)*. Twee wereldoorlogen luidden het einde in van het Duits Lijntje; in 1950 viel het doek definitief. Momenteel is over het tracé een fietspad aangelegd.

In 2023 is de Archeoroute Gennep officieel online gegaan. Deze is ontwikkeld in samenwerking met Museum Het Petershuis. Het maakt deel uit van de Archeo Route Limburg. Met de app of het boekje die hierbij horen fietst de bezoeker door de gemeente Gennep en ontdekt men de verhalen achter de Gennepse geschiedenis en archeologie. Op de vindplaats sta je oog in oog met onze archeoloog. Hij laat zien en beleven wat er zich op deze locatie in het verleden heeft afgespeeld en welk archeologisch voorwerp verbonden is aan die historische plek.

2. De historie van het museum

2.a. Het ontstaan

Het stadje Gennep is momenteel nog twee laat-middeleeuwse huizen rijk. In één daarvan is het museum gevestigd. We herkennen in het gebouw een laatgotische bouwstijl: hoge trapgevels, het steile dak met het zaagtandfries onder de dakgoot en de voorgevel met korfboognissen. Het gebouw heeft houten trappen en een gewelvenkelder.

Het museumgebouw is verrezen in de tijd dat Holland door hongersnood werd geteisterd. Het was in oorsprong een pakhuis. De hoogte van de verdiepingen, de extra zware moerbalken en de dikke muren duiden daarop.

Bij de renovatie van 1980 vond men aanwijzingen voor grote poortdeuren in de achtergevel. In de voorgevel ziet men naast de opgaande trap naar de voordeur nu nog een kelderingang, die eens afgesloten werd door een deur. Door de ophogingen van de Niersstraat tijdens de laatste eeuwen, is deze ingang nu voorzien van een kelderluik.

Rond 1750 wordt het pand bewoond door burgemeester Felderhoff. Madame Felderhoff woont er met twee dienstboden en twee huisknechten. In 1834 is het huis eigendom van de uit Kleef afkomstige klerk, rijksontvanger, schoolmeester en koster Frederik Th. Wardenberg. Hij is getrouwd met de Gennepse smidsdochter Johanna van Wylick. Eén van hun vijf ongehuwde dochters aanvaardt het woonhuis 1868 en blijft er met twee van haar zussen wonen.

Wanneer de laatste van de drie zussen in 1915 overlijdt, koopt de weduwe van Genneps burgemeester Th.H. Peters het pand. Na haar dood in 1930 verkrijgt de oudste van haar drie zonen het huis uit de nalatenschap. Deze zoon, Prof. Dr. Joh. Th. Peters, trekt zich na een drukke kliniekpraktijk in Nederland en Amerika de laatste paar jaren van zijn leven terug in het Zwitserse Pregasona, waar hij in 1964 overlijdt. Hij blijkt dan het huis bij testament geschonken te hebben aan de Gennepse gemeenschap middels een op te richten Professor Johan Peters Stichting.

2.b. De geschiedenis van Museum Het Petershuis

Na het overlijden van Professor Johan Peters duurt het nog enige jaren voordat de Stichting daadwerkelijk aan de slag kan gaan met haar verworven gebouw. De stichting renoveert het pand en neemt het in december 1983 als Streekmuseum Gennep in gebruik. Door de jaren heen is het museum uitgebreid en geprofessionaliseerd. Het stichtingsbestuur met diverse werkgroepen en vrijwilligers zorgen nu voor de permanente cultuur-historische tentoonstelling en de acht tot tien wisseltentoonstellingen per jaar.

Na de realisatie van een permanente expositie in het jaar 2000 heeft de stichting zijn schenker geëerd met de nieuwe naam: Museum Het Petershuis Gennep. In de volksmond 'Het Petershuis' genoemd.

3. Het museum

3.a. Definitie

Volgens de International Council of Museums luidt de definitie van een museum als volgt: een museum is een permanente instelling in dienst van de gemeenschap en haar ontwikkeling, toegankelijk voor het publiek, niet gericht op het maken van winst, die de materiële getuigenissen van de mens en zijn omgeving verwerft, registreert, documenteert en wetenschappelijk onderzoekt, behoudt en presenteert voor doeleinden van studie, educatie en genoegen.

3.b. Missie

Onze missie is om de bezoekers van Museum Het Petershuis de rijke geschiedenis van Gennep en haar regio te laten zien en beleven.

Wij trachten dit doel te bereiken door de bezoeker te verleiden om middenin deze ontwikkeling te gaan staan. Wij streven ernaar de bezoeker oog te laten zien welke invloed de geschiedenis vanaf de Romeinse tijd vandaag de dag nog op allerlei terreinen heeft.

Speerpunten in de presentatie zijn de archeologische vondsten, de ontwikkeling van het keramiek schilderkunst en door de wisselexposities komen verschillende hedendaagse kunstenaars aan bod.

3.c. Code Diversiteit & Inclusie

Museum Het Petershuis past de Code Diversiteit & Inclusie toe in a haar beleid. Voor het museum is dit geheel vanzelfsprekend. Iedereen moet zich thuis en welkom voelen in ons museum. In 2023 zijn alle leerlingen van SO Mikado (speciaal onderwijs) in Gennep in ons museum geweest om informatie te krijgen, spellen te spelen en een museum te ervaren. Ook leerlingen van de andere basisscholen komen bij ons.

In 2019, tijdens het Jaar van de Ontmoeting in Gennep, is er een wisselexpositie geweest van manshoge panelen met portretten en verhalen van statushouders die in de gemeente Gennep wonen. Zij stonden er zelf bij om bezoekers uitleg te geven. Ook kwam Vluchtelingenzorg Gennep na elke inburgeringscursus met de statushouders naar het museum. In 2023 zijn de taalmaatjes van de statushouders met de hele groep gekomen voor een rondleiding in het museum.

Wij organiseren regelmatig rondleidingen voor groepen bewoners: families, donateurs en maatschappelijke groeperingen. Hierdoor willen wij een sfeer creëren waarin iedereen zich welkom en gezien voelt. Onze vrijwilligers worden hierin meegenomen door gesprekken met ze te voeren en met hun te evalueren of we voldoende organiseren voor alle groepen in de samenleving.

4. Collectiebeleid

4.a. Collectiebeschrijving

Het museum is gehuisvest in een laat-middeleeuws pand. Het museum heeft drie verdiepingen. Op de begane grond en de eerste verdieping staat de vaste expositie en worden de kunstwerken van de wisselexposities getoond. Op de tweede verdieping is de geschiedenis van het Duits Lijntje tentoongesteld.

De collectie van het museum is onder te verdelen in een aantal deelcollecties, te weten:

- archeologische vondsten
- keramiek

Reeds meer dan de helft van de objecten zijn digitaal geregistreerd:

- schenkingen
- aankopen
- bruiklenen onbekende herkomst
- vondsten

4.b. Collectieregistratie

Vanaf half september 2023 tot 1 november 2023 was het museum gesloten in verband met een grote herinrichting van het gehele museum. Sommige objecten zijn naar het depot gegaan en andere zijn juist toegevoegd.

In 2024 heeft de beleving van het Petershuis een eigentijdse uitstraling gekregen. Bezoekers kunnen nu met hun telefoon of met een door het museum gegeven iPad rondlopen door het museum en op 12 punten verhalen downloaden die te maken hebben met tentoongestelde objecten.

4.c. Behoud en beheer

Het bestaansrecht van een museum wordt bepaald door de aanwezige collectie. Daarom is het behoud en beheer hiervan één van de belangrijkste taken van de Stichting. Het is noodzakelijk om alle aanwezige objecten van de collectie te registreren. Er wordt hard gewerkt om alle objecten digitaal vast te leggen.

De controle op klimaat, licht en vochtigheid binnen het museum zal ervoor zorgen dat het behoud van de museale objecten zo goed mogelijk gegarandeerd is.

Van elke wisselexpositie bewaart de Stichting foto's en andere zaken voor het archief. In het archief bevindt zich ook een deel van de nalatenschap van Professor Peters, als ook de correspondentie naar aanleiding van zijn nalatenschap. Het archief is gehuisvest op de derde verdieping van het gebouw.

4.d. Collectievorming

Het bestuur is alert op uitbreiding van de bestaande collectie en kan op elk moment een deel van de liquide middelen losmaken om een aankoop te doen. Voor verwerving komen die objecten in aanmerking, die in overeenstemming zijn met de doelstelling: objecten betreffende de geschiedenis van de gemeente Gennep. Worden er voorwerpen aangeboden, die niet in de collectie passen, dan wordt er doorverwezen naar collega-musea.

Bij schenking van objecten aan het museum worden geen beperkende bepalingen voor expositie of anderszins geaccepteerd. Donateur en museum vullen een formulier in voor wederzijdse goedkeuring van de schenking.

5. Publieksbeleid

5.a. Openstelling en vaste expositie

Museum Het Petershuis is 5 dagen in de week geopend van woensdag tot en met zondagmiddag van 13.00 tot 16.30 uur. Tijdens feestdagen zijn er aangepaste openingstijden en tijdens de wisselweek tussen twee exposities is het museum gesloten. De wisselexposities duren zes weken. Ook zijn er minimaal twee thema exposities per jaar. Deze duren meestal negen weken. We gaan uit van minimaal zes exposities per jaar.

Als museum staan wij open voor aanvragen van groepsbezoeken met afwijkende tijden. Zij worden ontvangen en rondgeleid door onze gastvrouwen en -heren. Zij zitten er ook op alle

normale openingstijden. Zij leggen bezoekers uit hoe het museum te bezichtigen is en geven rondleidingen indien gewenst.

Om zoveel mogelijk naamsbekendheid te krijgen in de gemeenschap voorzien we de regionale media van informatie over lopende en komende exposities. Tevens reageren we als museum op gebeurtenissen in de regio met gerelateerde thema exposities.

5.b. Wisselexposities

Elke 6 tot 8 weken hebben we een wisselexpositie van kunstenaars uit de regio met schilderijen en kunstwerken. Ook die hebben een brede verbinding met de geschiedenis en het maatschappelijk veld.

5.c. Educatie

Het museum richt zich zowel op volwassenen als op de jeugd. Alle basisscholen in de omgeving nemen deel aan de educatieve programma's die door de vrijwilligers van het museum worden verzorgd. We streven ernaar dat alle basisschoolleerlingen uit de gemeente Gennep in hun schoolperiode minimaal één keer het museum hebben bezocht. In de gemeente Gennep zijn er (gemeten in 2022) 1247 scholieren in het primair onderwijs ingeschreven, waarvan 255 op een SBO-school. We streven in de komende jaren naar minimaal 300 leerlingen in schoolverband met een groei naar 600 leerlingen.

Sinds 2021 is er een nieuw educatieteam dat de bestaande twee programma's erfgoededucatie geactualiseerd heeft. Lokaal C is in onze regio de organisatie die het stimuleringsprogramma 'Cultuureducatie met kwaliteit' (CMK) uitvoert. Er is budget toegekend voor het organiseren van inspiratiesessies en het actualiseren van twee lesprogramma's die op de website van 'Reizen in de tijd' staan. De museumlessen kunnen dan ook door scholen buiten de regio afgenomen worden. Daarnaast werkt het educatieteam aan een traject om het museum kindvriendelijk (kidsproof) te maken.

In de nieuwe opzet gaat het kind als 'archeoloog' op expeditie in het museum. Dus ook voor de jonge bezoeker die niet in schoolverband komt, is er voldoende uitdaging om zelf aan de slag te gaan. Er zijn werkplekken in ontwikkeling waar kinderen zelf ontdekken, onderzoeksvaardigheden ontwikkelen en aldus meer gaan begrijpen over de plek waar ze opgroeien en de geschiedenis daarvan. Ons museum is aangesloten bij een educatief netwerk van kleine musea noord-Limburg, gefaciliteerd door de museumfederatie en Lokaal C.

In de herinrichting van de collectie in het najaar van 2023 staat het vertellen van verhalen over Gennep de regio centraal. Ook voor leerlingen in de basisschool zijn voldoende aanknopingspunten om daarop in te haken. De vormgeving van de werkplekken voor kinderen vormen dus een onderdeel van deze herinrichting.

5.d. Vrienden van het museum

Bezoekers en belangstellenden die het Museum Het Petershuis een warm hart toedragen kunnen Vriend worden door een bijdrage van 30 per jaar over te maken. Een tweede persoon op hetzelfde adres is al Vriend voor 20 per jaar.

Men krijgt als Vriend:

- een uitnodiging voor de openingen van de exposities;
- gereduceerd tarief bij andere culturele activiteiten.

Vrienden van Museum Het Petershuis is een aparte Stichting met een bestuur. Zij staan in nauw contact met het bestuur van de Stichting het Petershuis.

6. Organisatie en financiën

6.a. Interne organisatie

De dagelijkse leiding van Museum Het Petershuis is in handen van een bestuur met een voorzitter, een secretaris, een penningmeester en 3 bestuursleden. De bestuursleden zijn allen vrijwilligers. Zij vergaderen elke 6 weken en zetten de stip op de horizon uit. Zij sturen de ruim 40 vrijwilligers aan die zich inzetten voor het museum.

6.b. Externe organisatie

Het museum staat open om te leren van en te delen met externe organisaties. Daarvoor zijn we in contact of aangesloten bij:

- Arbeitskreis Niederrheinische Irdenware (ANI)
- Bedrijven Investeringszone (BIZ) Gennep
- Lokaal C
- Coöperatie Erfgoed Limburg
- Federatie Limburgse Musea
- Federatie Erfgoed Limburg
- Platform Cultuurhistorie
- Museumpeil

6.c. Personeel

Heel bijzonder is dat het museum geheel op vrijwilligers draait. Het vrijwilligersbeleid is erop gericht dat iedereen in zijn waarde wordt gelaten en dat er opengestaan wordt voor ideeën, meningen en opmerkingen van alle vrijwilligers.

We hebben verschillende commissies en groepen:

- De groep Gastvrouwen en –heren: zij ontvangen de bezoekers elke dag van woensdag tot en met zondag van 13.00 tot 16.30 uur.
- De werkgroep Wisselexposities: zij hebben de contacten met kunstenaars uit de regio en regelen dat ze in het museum kunnen exposeren.
- De werkgroep Educatie: zij hebben de contacten met de scholen en zij maken en voeren de educatieprogramma's uit.
- De werkgroep Behoud en Beheer: zij buigen zich over het collectiebeleid.

Doordat er in alle werkgroepen minimaal 1 vertegenwoordiger aanwezig is van het bestuur worden de lijnen kort gehouden. Mocht er iets zijn dan weet het bestuur daar meteen vanaf en kan adequaat handelen.

Wij passen bij ons vrijwilligersbeleid de 5xB-methode toe. Dat betekent het binnenhouden, begeleiden, behouden, belonen en beëindigen van een vrijwilligersovereenkomst. Bij

aanvang van de overeenkomst gaan we een gesprek aan, we geven uitleg over de gang van zaken in het museum wat betreft de organisatie en wat er van de vrijwilliger verlangd wordt. Ook wordt er over de wensen en ideeën van de vrijwilliger gesproken. Nieuwe gastheren- en vrouwen worden ingedeeld met een geroutineerde gastvrouw/heer. In de beginperiode wordt geregeld geëvalueerd met de nieuwe vrijwilliger.

Voor de vrijwilligers wordt een jaarlijkse, feestelijke Nieuwjaarsbijeenkomst tijdens het begin van het jaar georganiseerd. Ook hebben we één keer per jaar een excursie compleet met lunch en een gezellig samen zijn.

Om de bekwaamheid van de vrijwilligers op peil te houden worden er bijeenkomsten en lezingen georganiseerd waarin de vrijwilligers bijgeschoold worden over diverse kunstvormen en over de archeologie die een belangrijk onderdeel zijn van ons museum.

Bij het organiseren van thema-exposities wordt er expertise ingehuurd.

6.d. Financiën

Het Petershuis ontvangt jaarlijks van de gemeentesubsidie. Een subsidie voor het behoud en onderhoud van het gebouw. En een subsidie voor de dagelijkse gang van zaken en kosten van de vrijwilligers.

7. Promotiebeleid

Doelstellingen:

- bezoekersaantallen verhogen;
- aantoonbaar opgenomen zijn in de promotieplannen van de gemeente Gennep en omstreken.
- aantoonbaar fungeren als kenniscentrum van de geschiedenis van Gennep en haar regio.

Doelstellingen worden uitgewerkt in de volgende scenario's, maatregelen, interventies of actieplannen:

- Een actuele en voldoende informatieve website in de lucht houden. De website wordt actueel gehouden door vrijwilligers.
- Persberichten worden bij iedere bijzondere activiteit geschreven.
- Flyers van het museum liggen in een brede regio op alle relevante folderpunten.
- Het museum is zichtbaar op Social Media: wekelijks is er een berichtje van het museum op Facebook en Instagram.
- Links: op alle relevante recreatieve en museale sites verzamelsites van Nederland behoort een link naar Museum het Petershuis te staan.
- Het museum neemt deel aan netwerken van provincie, gemeente, musea en cultuurhistorische organisaties.
- De Archeoroute is mede ontwikkeld door onze vrijwilligers. De route van 33 kilometer door de 5 kerkdorpen van Gennep met historisch interessante punten is te downloaden met een app en er zijn ook gedrukte boekjes van.
- Het Pietenpad loopt direct langs ons museum.

- Zeer geschikte combinatie voor dagjesmensen: fietsen of wandelen langs de Maas en Het Genneperhuys, door naar de Jansberg en natuurgebied Koningsven-De Diepen in Milsbeek, via het Reichswald naar Groesbeek en Nijmegen.
- Gennep ligt in Nationaal Park de Maasduinen, langs de grens met Duitsland.
- Aan de overkant van ons museum in het oude raadhuis zit sinds 2024 bij de Tourist info een tentoonstelling over de belegering van het Genneper Huijs in het jaar 1641.

8. Toekomst

Vanaf november 2024 is het museum helemaal toekomstbestendig door de herinrichting en de verhalen en podcasts die men kan beluisteren op een app of op de iPad die het museum uitleent.